

ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

THE NEEDS FOR PURSUING A DOCTORAL DEGREE IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND DEVELOPMENT
PROGRAM, FACULTY OF EDUCATION, NAKHON PHANOM UNIVERSITY

ชาญวิทย์ หาญรินทร์

Chanwit Hanrin

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม นครพนม 48000

Program in Education Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Phanom University,

Nakhon Phanom 48000, Thailand

*Correspondent author: hanrin.chanwit@gmail.com

รับบทความ 31 มกราคม 2565 แก้ไขบทความ 8 มิถุนายน 2565 ตอบรับบทความ 29 มิถุนายน 2565 เผยแพร่บทความ กรกฎาคม 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา และ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยนครพนม และนักศึกษาระดับปริญญาโทที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2563 รวมทั้งสิ้น จำนวน 400 คน ได้มาโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครื่อชี้และมอร์แกนและใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.50 และไม่ต้องการ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ระยะเวลาในการตัดสินใจเพื่อศึกษาต่อปริญญาเอก ภายใน 1 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 65.21 จำแนกตามความต้องการปริญญาที่สำเร็จการศึกษาเป็น ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 81.58 จำแนกตามความต้องการแบบแผนการศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 98.25 จำแนกตามความต้องการรูปแบบการจัดช่วงเวลาการเรียนการสอนภาคพิเศษวันหยุดราชการอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 98.54 คน จำแนกตามรูปแบบการจัดการเรียนแบบผสมผสานโดยบรรยายและการเรียนผ่านสื่อออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 จำแนกตามความต้องการให้เชิญอาจารย์ที่มีชื่อเสียงในประเทศมาร่วมสอนและร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 84.50 จำแนกตามความต้องการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพในต่างประเทศอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 72.51 จำแนกตามการคัดเลือกต้องการให้มีการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 70.18 จำแนกตามความต้องการจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายแต่แบ่งเป็นภาคการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 81.87 และจำแนกตามความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดทุนสนับสนุนงานวิจัย อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 54.97

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอกของหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม แยกได้ ดังนี้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของหลักสูตรปริญญาเอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และครู รองลงมา คือ จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีศักยภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น ส่วนความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน รองลงมา คือ ช่วยพัฒนางานในองค์กรหรือหน่วยงาน ช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติ และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) examine the needs for pursuing a doctoral degree in the Educational Administration and Development Program at the Faculty of Education of Nakhon Phanom University (NPU), and 2) investigate opinions on the necessity and significance of a doctoral degree in the Educational Administration and Development Program. The sample group consisted of 400 respondents, obtained through Krejcie & Morgan formula tables and multistage random sampling, including teachers, school administrators, educational administrators, educational personnel, lecturers at NPU, and master's degree students enrolling in the Educational Administration and Development Program at the Faculty of Education of NPU in the 2020 academic year. The research instrument for data collection was a set of questionnaires with the reliability of 0.87. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The needs for pursuing a doctoral degree in the Educational Administration and Development Program was rated at the highest level, with 85.50 % of the respondents (n=342) expressing interest, while 14.50 % (n=58) of the respondents were not interested in continuing their education. Additionally, 65.21% of the respondents (n=223) reported requiring a one-year period to determine whether to pursue a doctorate program. All following variables were also reported at the highest level: the need for pursuing doctoral degrees in education, with 81.58 % (n= 279), required education plans of theses and course studies with 98.25 % (n=336), weekend-based curriculum with 98.54 % (n=337), a blended instruction model based on face-to-face lectures and online learning with 86.25% (n=86.25), extend invitations to renowned educators of national prominence to participate as guest speakers and co-advisors for theses with 84.50% agreement (n=289), abroad field advance personal potential with 72.51% (n=248), program admission on written tests and interviews with 70.18% agreement (n=248), appropriate flat-rate tuition fees in each semester with 81.87% agreement (n=280), and university financial support on research studies with 54.97% agreement (n=188).

2. Opinions on the necessity and significance of the Doctor of Education Program in the EAD Program, Faculty of Education, NPU were overall at a high level. The highest mean score was given to the necessity of the program in responding to the needs of school administrators, education administration, and teachers, as evidenced by the highest mean score of this item, followed by personnel development within organizations to increase working potential. In terms of the perceived significance of obtaining a doctoral degree, the respondents' highest-rated item was increasing student potential, followed by improving organizational tasks, contributing to the improvement of society and nations, and enhancing self-quality of life, respectively.

Keywords: Needs for Pursuing a Doctoral Degree, Education Administration and Development Program

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) กำหนดว่า “ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำอย่างต่อเนื่อง” ดังนั้น ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องได้รับการพัฒนาทั้งการฝึกอบรมระยะสั้นและการศึกษาต่อระดับปริญญาโทหรือเอกในระยะยาวเพื่อการพัฒนาตนเองจะได้นำวิชาความรู้มาถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ต่อไป อย่างไรก็ตาม “ครู” ถือเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการศึกษาที่ต้องมีความรู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิตการศึกษาในระดับปริญญาขั้นสูงขึ้นไปทั้งในระดับปริญญาโทและเอกการศึกษาในระดับนี้จะต้องพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ดีขึ้น รวมทั้งมีการสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการ

ศึกษาวิจัยซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของไทยในอนาคต

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาถือว่าการสร้างปัญญาให้กับประเทศเนื่องจากเป็นการศึกษาที่เตรียมบุคคลเข้าสู่งานแข่งขันในยุคโลกไร้พรมแดน โดยเฉพาะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณลักษณะ ตามที่ผู้ใช้บัณฑิตและสังคมยอมรับ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งพยายามทุกวิถีทางที่จะให้บัณฑิตนักศึกษามีคุณภาพ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีจำนวนมากขึ้นสามารถจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนได้ถึงร้อยละ 12.50 ในวัยเรียนซึ่งใกล้เคียงกับร้อยละ 15 ซึ่งถือว่าเป็นระดับร้อยละที่อุดมศึกษาเข้าถึงมวลชน (mass education) (เทือน ทองแก้ว, 2551)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีพันธกิจหลักที่สำคัญ ดังนี้ 1. ผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้รู้ คู่คุณธรรม มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของสังคม 2. พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพทางด้านการผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษารวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม 3. ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงและประชาคมอาเซียน 4. ทำนุบำรุง ส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 5. บริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลและตามแนวทางการประกันคุณภาพทางการศึกษา (แผนปฏิบัติการการคณะครุศาสตร์, 2562)

ในปัจจุบันการผลิตบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ได้เปิดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ประกอบด้วยสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้ ระดับปริญญาตรี ได้แก่ 1. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) มี 8 สาขาวิชา ได้แก่ 1.1 สาขาวิชาสังคมศึกษา 1.2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ 1.3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ 1.4 สาขาวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต 1.5 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ 1.6 สาขาวิชาภาษาไทย 1.7 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา 1.8 สาขาวิชาดนตรีศึกษา และระดับปริญญาโท ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (2 ปี) ได้แก่ 1. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา 2. สาขาวิชาวิจัยเพื่อพัฒนาศึกษา และ 3. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (แผนปฏิบัติการการคณะครุศาสตร์, 2562)

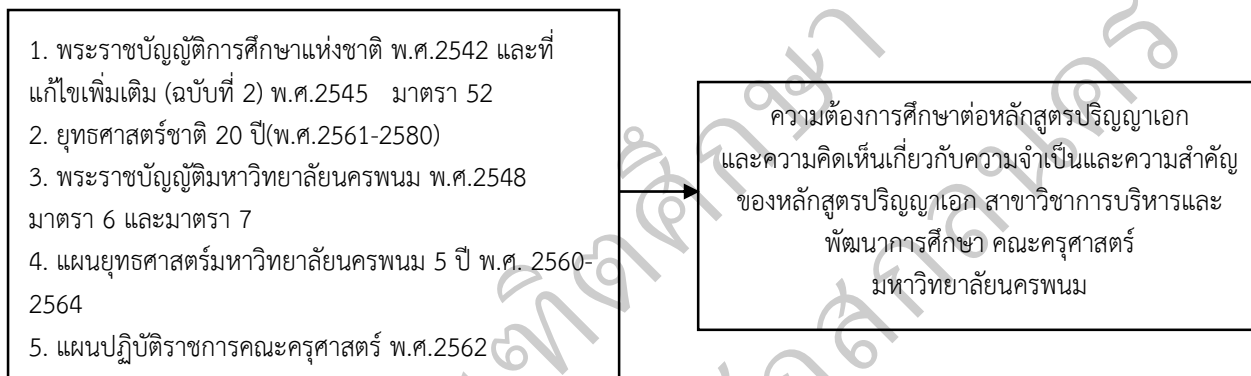
อย่างไรก็ตามเมื่อสำรวจจังหวัดที่มีพื้นที่ติดแม่น้ำโขงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่มีพื้นที่ติดกัน ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งทั้ง 6 จังหวัดนี้ พบว่ามีมหาวิทยาลัยของรัฐตั้งอยู่ 4 แห่ง คือ จังหวัดหนองคายมีมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย เปิดสอนเฉพาะหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต จำนวน 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทรัพยากรชีวภาพประยุกต์ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 2563, ออนไลน์) จังหวัดอุบลราชธานีมี 2 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเปิดสอน จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต จำนวน 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ และหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต จำนวน 3 สาขาวิชา (มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2563, ออนไลน์) ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีเปิดสอน จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จำนวน 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2563, ออนไลน์) และจังหวัดนครพนมมีมหาวิทยาลัยนครพนม มีเปิดสอน จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต จำนวน 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และหลักสูตรบัญชีดุษฎีบัณฑิต จำนวน 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี (มหาวิทยาลัยนครพนม, 2563, ออนไลน์) จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่าหลักสูตรในระดับปริญญาเอกที่เปิดสอนในสาขาวิชาการบริหารการศึกษามีเพียงที่เดียว คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งอยู่ไกลจากจังหวัดบึงกาฬและจังหวัดมุกดาหาร ดังนั้น เมื่อคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิ คุณสมบัติครบตามเกณฑ์ของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกในหลักสูตรดังกล่าวที่มีความสะดวกในการเดินทางที่ไม่ไกลและประหยัดค่าใช้จ่ายอีกด้วย

ดังนั้น สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการการศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมขึ้นซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ประจำอำเภอ จำนวน 12 อำเภอ ๆ ละ 1 โรงเรียน รวม 13 โรงเรียน (อำเภอเมือง 2 โรงเรียน) รวมจำนวนทั้งสิ้น 377 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ จำนวน 36 คน ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 10 คน และบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2 จำนวน 49 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 27 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 24 คน อาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 54 คน และนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษาชั้นปีสุดท้ายคณะครุศาสตร์ จำนวน 35 คน ปี พ.ศ.2563 รวมประชากรทั้งสิ้น 612 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู จำนวน 190 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 10 คน บุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2 จำนวน 44 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 24 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 24 คน อาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 48 คน และนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษาชั้นปีสุดท้าย คณะครุศาสตร์ ปีพ.ศ. 2563 จำนวน 28 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Kejcie & Morgan, 1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 8 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .32 -.97 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ประสานกับงานวิจัย คณะครุศาสตร์เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมด้วยแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 ฉบับ โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามเองและเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองกับผู้ประสานงานของแต่ละหน่วยงานที่ขอความอนุเคราะห์โดยได้รับแบบสอบถามครบทั้ง 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามในตอนที่ 1 รวม 5 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ
2. ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 11 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121-148)
3. แบบสอบถามในตอนที่ 3 รวม 2 ข้อใหญ่ โดยแต่ละข้อมี 4 ข้อย่อยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121-148)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ดังตาราง 1-14 ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 1 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนความถี่ (n = 400)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	284	71.00
1.2 หญิง	116	29.00
รวม	400	100
2. สถานภาพ		
2.1 ครู	190	47.50
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา	32	8.00
2.3 ผู้บริหารการศึกษา	10	2.50
2.4 บุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1, 2	44	11.00
2.5 บุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22	24	6.00
2.6 ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	24	6.00
2.7 อาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม	48	12.00
2.8 นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา	28	7.00
รวม	400	100

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนความถี่ (n = 400)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	58	14.50
3.2 ปริญญาโท	342	85.50
รวม	400	100
4. ประสบการณ์ทำงาน		
4.1 ไม่เกิน 5 ปี	119	29.75
4.2 5 – 10 ปี	171	42.75
4.3 11 – 15 ปี	71	17.75
4.5 มากกว่า 15 ปี	39	9.75
รวม	400	100
5. ประเภทหน่วยงานต้นสังกัด		
5.1 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	260	65.00
5.2 สถานศึกษาอาชีวศึกษา	24	6.00
5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	68	17.00
5.4 มหาวิทยาลัยนครพนม	48	12.00
รวม	400	100

จากตาราง 1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 เป็นเพศหญิง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 มีสถานภาพเป็นครูมากที่สุด จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 ระดับการศึกษาเป็นระดับปริญญาโท จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.50 มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี มากที่สุด คือ จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 สังกัดสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมากที่สุด จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 มีระดับการศึกษาปริญญาโทมากที่สุด จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ตาราง 2 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามความต้องการศึกษาต่อปริญญาเอก

ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา	(n = 400)	
	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ต้องการ	342	85.50
ไม่ต้องการ	58	14.50
รวม	400	100

จากตาราง 2 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอก จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.50 ไม่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอก จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 58 คน นี้มีวุฒิการศึกษาเป็นระดับปริญญาตรีทั้งหมด คงเหลือกลุ่มตัวอย่างที่นำไปใช้ในตาราง 3 จำนวน 342 คน

ตาราง 3 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามประสบการณ์และระยะเวลาในการตัดสินใจเพื่อศึกษาต่อปริญญาเอก

ระยะเวลาในการตัดสินใจเพื่อศึกษาต่อปริญญาเอก	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
ทันที	52	15.20
ภายใน 1 ปี	223	65.21
ภายใน 2 ปี	67	19.59
รวม	342	100

จากตาราง 3 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อภายใน 1 ปีมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 65.21 รองลงมาภายใน 2 ปี จำนวน 67 คนคิดเป็นร้อยละ 19.59 และศึกษาต่อทันที จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20

ตาราง 4 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามความต้องการปริญญาที่สำเร็จ

ความต้องการปริญญาที่สำเร็จ	จำนวน (n = 342)	ร้อยละ
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.)	279	81.58
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)	63	18.42
รวม	342	100

จากตาราง 4 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการปริญญาที่สำเร็จการศึกษาคือครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตมากที่สุด จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 81.58 รองลงมา เป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิต จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 18.42

ตาราง 5 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามความต้องการแบบแผนการศึกษา

ความต้องการแบบแผนการศึกษา	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
แบบแผนที่มีการทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว	6	1.75
แบบแผนที่มีการทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชา	336	98.25
รวม	342	100

จากตาราง 5 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการแบบแผนการศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชา มากที่สุด จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 98.25 รองลงมา เป็นแบบแผนการศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75

ตาราง 6 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามรูปแบบการจัดช่วงเวลาการเรียนการสอน

รูปแบบการจัดช่วงเวลาการเรียนการสอน	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
ภาคปกติเต็มเวลาในวันเวลาราชการ	0	0
ภาคปกติบางเวลาในวันเวลาราชการตั้งแต่ 13.00 น.	0	0
ภาคปกติบางเวลาในวันเวลาราชการตั้งแต่ 15.00 น.	0	0
ภาคพิเศษวันหยุดราชการ (เสาร์-อาทิตย์) ตั้งแต่ 08.30-17.30 น.	337	98.54
ภาคพิเศษในวันปกติตั้งแต่ 15.00-19.00 น. และวันหยุดราชการ (เสาร์อาทิตย์)	5	1.46
รวม	342	100

จากตาราง 6 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรูปแบบการจัดช่วงเวลาการเรียนการสอนภาคพิเศษวันหยุดราชการ (เสาร์-อาทิตย์) ตั้งแต่เวลา 08.30-17.30 น. มากที่สุด จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 98.54 รองลงมาเป็นภาคพิเศษในวันปกติตั้งแต่ 15.00-19.00 น. และวันหยุดราชการ (เสาร์-อาทิตย์) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46

ตาราง 7 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
บรรยายในชั้นเรียน/อภิปรายในชั้นเรียน	47	13.74
การเรียนรู้ผสมผสานโดยบรรยาย/อภิปรายในชั้นเรียนและการเรียนผ่านสื่อออนไลน์	295	86.25
การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์	0	0
รวม	342	100

จากตาราง 7 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรูปแบบการเรียนรู้ผสมผสานโดยบรรยาย/อภิปรายในชั้นเรียนและการเรียนผ่านสื่อออนไลน์มากที่สุด จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 รองลงมา เป็นการบรรยายในชั้นเรียน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.74

ตาราง 8 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามความต้องการด้านอาจารย์ผู้สอน

ความต้องการด้านอาจารย์ผู้สอน	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
เชิญอาจารย์พิเศษที่มีชื่อเสียงในประเทศมาร่วมสอน/เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	289	84.50
เชิญอาจารย์พิเศษที่มีชื่อเสียงต่างประเทศมาร่วมสอน/เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	53	15.50
รวม	342	100

จากตาราง 8 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการเชิญอาจารย์พิเศษที่มีชื่อเสียงในประเทศมาร่วมสอน/เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มากที่สุด จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 84.50 รองลงมา ต้องการให้เชิญอาจารย์พิเศษที่มีชื่อเสียงต่างประเทศมาร่วมสอน/เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50

ตาราง 9 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามความต้องการ ด้านการศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

ความต้องการด้านการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษา	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
ศึกษาดูงานภายในประเทศ	74	21.64
ศึกษาดูงานต่างประเทศ	248	72.51
ศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ	20	5.85
รวม	342	100

จากตาราง 9 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาดูงานต่างประเทศมากที่สุด จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 72.51 รองลงมา ต้องการให้มีการศึกษาดูงานภายในประเทศ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.64 และศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.85

ตาราง 10 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามวิธีการคัดเลือก

ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามวิธีการคัดเลือก	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
สอบสัมภาษณ์เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้	83	24.27
สอบข้อเขียนเพื่อวัดระดับความรู้	9	2.63
สอบคัดเลือกและสอบสัมภาษณ์	240	70.18
พิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน	10	2.92
รวม	342	100

จากตาราง 10 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาตามวิธีการคัดเลือกโดยการสอบคัดเลือกและสัมภาษณ์ จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 70.18 รองลงมาสอบสัมภาษณ์เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.27 การพิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.92 และสอบข้อเขียนเพื่อวัดระดับความรู้ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63

ตาราง 11 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกตามความต้องการ ด้านงบประมาณเพื่อการศึกษา

ความต้องการด้านงบประมาณเพื่อการศึกษา	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
ค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร	16	4.68
ค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายแต่แบ่งจ่ายเป็นภาคการศึกษา	280	81.87
ค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบคิดจากหน่วยกิตการลงทะเบียน	46	13.45
รวม	342	100

จากตาราง 11 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีการจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายแต่แบ่งจ่ายเป็นภาคการศึกษา จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 81.87 รองลงมา ต้องการให้มีการจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบคิดจากหน่วยกิตการลงทะเบียน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.45 และค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.68

ตาราง 12 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกจำแนกตามความต้องการการสนับสนุน จากมหาวิทยาลัย

ความต้องการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	จำนวนความถี่ (n = 342)	ร้อยละ
ที่พักระหว่างเรียนในรือนักศึกษา	0	0
ห้องทำงานนักศึกษาพร้อมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	9	2.63
ทุนสนับสนุนการวิจัย	188	54.97
ทุนการศึกษา	15	4.24
รวม	342	100

จากตาราง 12 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการทุนสนับสนุนการวิจัย จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 54.97 รองลงมา ต้องการทุนการศึกษา จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 4.24 และห้องทำงานนักศึกษาพร้อมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของหลักสูตรปริญญาเอก	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ไม่จำเป็นเพราะหน่วยงานยังไม่ต้องการใช้บุคลากรในระดับนี้	1.96	0.84	น้อยที่สุด
2	ไม่จำเป็นเพราะมีมหาวิทยาลัยอื่นเปิดสอนเพียงพอแล้ว	2.33	0.88	น้อย
3	จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และครู	3.68	0.79	มาก
4	จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีศักยภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น	3.55	0.86	มาก

จากตาราง 13 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และครู ($\bar{X} = 3.68$) และจำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีศักยภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.55$) และมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย คือ ไม่จำเป็นเพราะมีมหาวิทยาลัยอื่นเปิดสอนเพียงพอแล้ว ($\bar{X} = 2.33$) และมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อยที่สุด คือ ไม่จำเป็นเพราะหน่วยงานยังไม่ต้องการใช้บุคลากรในระดับนี้ ($\bar{X} = 1.96$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	4.06	0.56	มาก
2	ช่วยพัฒนางานในองค์กรหรือหน่วยงาน	3.75	0.76	มาก
3	ช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติ	3.70	0.79	มาก
4	ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง	3.67	0.64	มาก

จากตาราง 14 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีความสำคัญอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.06$) ช่วยพัฒนางานในองค์กรหรือหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.75$) ช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ($\bar{X} = 3.70$) และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษาต่อปริญญาเอก จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.50 ซึ่งเป็นความต้องการที่ค่อนข้างสูงทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคลต้องการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้มากขึ้นเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน อีกทั้งต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและการยอมรับในสังคมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมิตร์ สุวรรณ และจันทิมา จานงค์นารถ (2554) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาคิดเป็นร้อยละ 71.10 และผลการวิจัยของ บัณฑิต ฉัตรวิโน และสุมาลี วิฑริรัตน์ (2549) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการจะศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาร้อยละ 70 เป็นไปตามทฤษฎีมาสโลว์ (1970) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจและมีความเชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการและพฤติกรรมของมนุษย์จะเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น และบุคคลต้องการความสำเร็จพยายามแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ที่จะนำพาชีวิตให้ก้าวหน้า (Maslow, Abraham. H., 1970) ความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีทุนสนับสนุนการทำวิจัย (วิทยานิพนธ์) คิดเป็นร้อยละ 54.97 รองลงมา ต้องการทุนการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 42.40 และต้องการห้องทำงาน นักศึกษาพร้อมคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 2.63 ตามลำดับ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมิตร์ สุวรรณ และจันทิมา จานงค์นารถ (2554) ที่ว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการทุนการวิจัยหรือทุนการศึกษารวมทั้งห้องทำงานสำหรับนิสิตพร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากธรรมชาติการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษาให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นคว้า

เพิ่มเติมค่อนข้างมาก เพื่อมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดความต้องการให้มีการสอนภาคพิเศษวันหยุดราชการ (เสาร์-อาทิตย์) ตั้งแต่ 8.30-17.30 น. คิดเป็นร้อยละ 98.54 ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนักวิจัยหลาย ๆ ท่าน ได้แก่ สุมิตร สุวรรณ และจันทิมา จานงค์นารถ (2554) ที่พบว่า ต้องการให้มีการจัดการศึกษานอกเวลาราชการในวันเสาร์-อาทิตย์ ผลการวิจัยของ ธนาชัยวัฒน์ เคาสินเจริญ (2553) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในช่วงเวลาภาคพิเศษกล่าวคือช่วงเวลาราชการเสาร์-อาทิตย์ ผลการวิจัยของ บุญส่ง ไขเกษ และ เลขา สมยีน (2552) ที่พบว่า ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อต้องการให้เปิดสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ และผลการวิจัยของบัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ และ สุมาลี วิทยรัตน์ (2549) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอกเสาร์-อาทิตย์ เหตุที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากเมื่อพิจารณาจากบริบทของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นผู้ที่มีงานประจำตามข้อค้นพบจากการวิจัยที่ว่าส่วนใหญ่ครูมีความต้องการศึกษาต่อมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.50 จากจำนวนทั้งหมด รองลงมา เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม คิดเป็นร้อยละ 12.00 และผู้บริหารสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 8.00 นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษาชั้นปีสุดท้าย 7.00 บุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.00 ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.00 และผู้บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

2. ผลการวิจัย พบว่า ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของหลักสูตรปริญญาเอกในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นโดยเฉพาะการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกส่งผลให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน อีกทั้งยังส่งผลต่อความมีเกียรติมีชื่อเสียงในสังคมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ขาดไทย (2555) ที่ศึกษาแรงจูงใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่พบว่า แรงจูงใจและความต้องการด้านส่วนตัว การได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นเป็นแรงจูงใจและความต้องการส่วนตัวของนักศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ความเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องในสังคม รองลงมา คือ ความเป็นไปได้ในการเปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาเอกหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เนื่องจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมมีความพร้อมด้านคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทรัพยากรสิ่งสนับสนุนตลอดจนเป็นความต้องการของศิษย์เก่าที่ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเดิม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษาต่อปริญญาเอกอยู่ในร้อยละที่ค่อนข้างสูง ดังนั้น ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อภายใน 1 ปี และอยู่ระหว่างการตัดสินใจส่วนความต้องการปริญญาที่สำเร็จการศึกษาควรเป็นครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ดังนั้น ภาควิชาหรือสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่กำลังจะเปิดหลักสูตรดังกล่าวควรนำเสนอเหตุผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้พิจารณาในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมายเพื่อผู้เรียนจะได้นำไปวางแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปใช้ในการพัฒนางานเพื่อความสำเร็จก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตนเอง

1.2 สิ่งที่ค้นพบจากการวิจัย พบว่า ครูมีความต้องการศึกษาต่อมากที่สุดในบรรดากลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ดังนั้น ควรประชาสัมพันธ์โดยเน้นที่กลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์หลักสูตรในทุกรูปแบบและทุกช่องทางสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

1.3 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ควรนำเสนอเหตุผลดังกล่าวไปวางแผนในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาคณะความรู้และทักษะที่จะนำไปใช้ในงานโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์การทำงานในแต่ละกลุ่ม

1.4 สิ่งที่ค้นพบจากการวิจัยที่ว่ามีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรแบบแผนที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียวถึงแม้เป็นส่วนน้อย หากแต่สาขาวิชาได้พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง นอกเหนือจากกลุ่มที่ต้องการทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาที่เป็นกลุ่มใหญ่จะทำให้เกิดประโยชน์ในวงที่กว้างมากยิ่งขึ้น

1.5 สาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ ควรนำเสนอเหตุผลที่ได้ไปคัดกรองและปรับใช้ทั้งในส่วนของการพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ รวมถึงการทำ

วิทยานิพนธ์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน และเป็นการรับรองคุณภาพของหลักสูตรให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันในการนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรทั้งระบบเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยในยุคดิจิทัลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.edu.npu.ac.th/>. 20 สิงหาคม 2563.
- เทียน ทองแก้ว. (2551). การบริหารเพื่อมุ่งเน้นคุณภาพอุดมศึกษาไทยในยุคเศรษฐกิจเสรี. เข้าถึงได้จาก <http://dusithost.dusit.ac.th/~ei/tuan/file21122005007.doc>. 20 สิงหาคม 2563.
- ทัศนีย์ ขาดไทย. (2555). รายงานการวิจัย เรื่อง แรงจูงใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. นนทบุรี: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธนาชัยวัฒน์ เคาสินเจริญ. (2553). การศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ และสุมาลี วิทยรัตน์. (2549). การศึกษาสภาพและความต้องการในการเข้ารับการอบรมและศึกษาต่อสำหรับครูผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง ไข่มุก และเลขา สมเย็น. (2552). การศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาวิทยาศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย และความปลอดภัยของบุคลากรทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. นครราชสีมา: สาขาสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 2558 ง 13 พฤศจิกายน 2558. หน้า 12.
- สุมิตร สุวรรณ และจันทิมา จานงค์นารถ. (2554). ความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันตก (รายงานผลการวิจัย). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย. (2563). สาขาวิชา. เข้าถึงได้จาก <http://www.nkc.kku.ac.th/>. 20 สิงหาคม 2563.
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2563). คณะ/หน่วยงาน. เข้าถึงได้จาก <https://www.ubu.ac.th/>. 20 สิงหาคม 2563.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. (2563). หน่วยงานภายใน. เข้าถึงได้จาก <https://www.ubru.ac.th/>. 20 สิงหาคม 2563.
- มหาวิทยาลัยนครพนม. (2563). หน่วยงาน มนพ. เข้าถึงได้จาก <http://www.npu.ac.th/>. 20 สิงหาคม 2563.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Maslow, Abraham. H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.